

LUNDS
UNIVERSITET

CASE

<http://www.med.lu.se/case>

Att bo och resa på landet – hur tänker äldre om framtiden?

HELENA SVENSSON, TEKN. DR.

INSTITUTIONEN FÖR TEKNIK OCH SAMHÄLLE

Bakgrund

- Resvanor, tillgång till färdmedel och problem med olika transportmedel.
- Fokus har varit förhållanden i städer och på gruppnivå.
- Förändringar som sker genom åldrandet kan ha stor betydelse för personers möjlighet att leva aktiva liv, klara sin vardag och kunna bo kvar i sina hem.
- Utmaningarna kanske är större för personer på landsbygd än för personer i städer.
- Kunskapen om äldre personer som bor på landet när det gäller resmöjligheter och möjlighet att bo kvar är begränsad.

Syfte

Syftet med denna studie var att undersöka hur dagens äldre i en glesbygdskommun ser på sina resmöjligheter, hur dessa kan förändras framöver och vilken betydelse det kan ha i vardagslivet och för boendet.

En kvalitativ studie - fokusgrupper

- Fokusgruppsintervjuer
- Rekrytering genom utskick till boende
- Ett antal huvudfrågeställningar diskuterades
- Ca två timmar i en lokal på orten

Varför? För att få en bättre förståelse för frågeställningen

Vad ger det? Mycket och djup information – ingen statistik

(dvs vi kan inte uttala oss om hur många som tyckte det ena eller det andra)

Sex orter i Simrishamns kommun

- Östra Tommarp
- Gärsnäs
- Skillinge
- Kivik/Vitemölle
- Vik
- Borrby

5 till 8 personer i åldern 75 år och uppåt deltog per grupp .

Resultat

FRÅN FOKUSGRUPPSINTERVJUERNA

Varför bor man på Österlen?

Flyttat in på
äldre dar

Alltid bott här

Flyttat tillbaka

”När vi båda blev pensionärer så tyckte vi att området där vi bodde var så tråkigt och vi ville ha något nytt omkring oss och vi läste tidningar och upptäckte att det här huset var ledigt så det blev köpt och vi flyttade ner.”

”Jag har ju haft jobbet hela tiden. Jag tycker inte att det är vackrare här än någon annanstans.”

”Jag är född här... Och när min pappa dog övertog vi en liten sommarstuga som vi har haft sedan -54..., så när han [mannen] blev pensionär flyttade vi ut här, där han har sysselsättning.”

Hur reser man i dagsläget?

- Kör själva – inget problem
- Åker bil – känner sig beroende
- Åker bara kollektivtrafik – ser möjligheterna
- Åker både bil och kollektivtrafik – bra komplement, men inte tillräckligt bra

Bild: Skånetrafiken/Kasper Dudzik

”Jag tycker att det funkar bra. Men det är ju tack vare att man kan köra bil ännu. Det är en frihet.”

”Man litar på grannar men just det här med att lita på grannar som har bil, det innebär att man kan inte fråga ’ska du följa med på bio?’, då förstår de att man vill åka. Eller man har den känslan själv, att man utnyttjar dem bara.”

”Jag saknar bilen mer än jag saknar huset. Man är lite låst i alla fall, men det går bra, man vänjer sig.”

Synen på dagens resmöjligheter

- Inga problem eller vissa begränsningar
- De som inte ser så stora problem tycker att behoven har minskat
- Ingen är helt utan resmöjligheter i dag

Hur ser man på framtiden?

- De som kör bil nu, ser problem den dag de inte längre kan köra bil

”Så länge man kan köra bil så fungerar det alldeles utmärkt, men sen blir det svårt att bo här.”

- Det får gå sen också...

”Man sätter sig inte riktigt in i tabellen när man har bilen och åker på den tiden som passar en själv. Sen får man rikta upp livet efter tidtabellen.”

Hur funderar man kring att bo kvar?

Ageraren

”P g a att jag har problem med min syn så och inte kan köra bil mer så var jag totalt handikappad där. Inte tillstymmelse till några förbindelser. Det var därför som jag flyttade till byn.”

Hur funderar man kring att bo kvar?

Planeraren

”Jag åker ju bil som jag sa och jag fruktar ju för den dan som jag inte kan åka bil, för det är ju det man får planera för så att säga.”

Hur funderar man kring att bo kvar?

Låt-gåaren

”Då finns här väl färdtjänst. Jag vet inte hur villkoren är. De kommer väl och hämtar en? Man får lära sig.” ”Jag bävar för när man ska anmäla sig till färdtjänst. Hur sjuk ska man va? Hur sjuk ska man vara då, det vet man inte.”

Avslutande kommentarer

Resmöjligheterna fungerar, de som behöver har anpassat sig.

Även framöver kommer man att anpassa sig eller kommer det att ordna sig, men en del vill inte tänka på det.

Resmöjligheterna kommer att ha betydelse för möjligheten att bo kvar.

Kunskapen om möjligheter som finns är begränsad.

Tips! Ta reda på hur saker fungerar, så att ni kan planera utifrån det. Bli planerare.

Tack för er uppmärksamhet!

Övriga medverkande i projektet:

Professor Agneta Ståhl

Tekn. Dr. Anders Wretstrand

